

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Universitat
Direcció General de Planificació,
Ordenació i Centres

ECONOMIA DE L'EMPRESA (Batxillerat)

Finalitat de l'assignatura

L'activitat empresarial afecta la vida diària de tots els ciutadans. Les empreses són una part molt important de l'economia, ja que influeixen d'una manera directa en el nivell de vida de la societat i en la naturalesa i el nombre de llocs de feina.

L'empresa com a institució i com a subsistema d'un sistema més ampli s'interrelaciona amb l'entorn, desenvolupa l'activitat dins un marc jurídic, social, polític i tecnològic que en determina el funcionament. Al mateix temps, amb la seva actuació genera una sèrie de valors i de relacions que fan que assumeixi una responsabilitat social i ètica cap a les persones amb què es relaciona directament, cap a la societat i cap al medi ambient en què desenvolupa l'activitat.

La importància de les empreses en la societat planteja la necessitat d'una formació específica que proporcioni a l'alumne les claus necessàries per comprendre-la com a aspecte bàsic de la realitat actual i del seu propi entorn, les Illes Balears.

L'estudi de la realitat empresarial examina les múltiples funcions i operacions que es duen a terme tant dins les petites empreses com en les grans. Això implica una revisió tant dels seus aspectes interns com en totes les implicacions amb el seu entorn.

L'economia de l'empresa contribueix de manera múltiple als objectius del batxillerat que es relacionen amb la ciutadania responsable, l'esperit crític o la iniciativa emprenedora.

Estructura del currículum

Els blocs de continguts s'ordenen en dos grans apartats: un que inclou els continguts de naturalesa econòmica i normativa relacionats amb el concepte d'*empresa*, i un altre que inclou el conjunt de principis teòrics i pràctics vàlids per a qualsevol tipus d'organització.

Aquests continguts s'especifiquen en set blocs. Els dos primers consideren l'empresa des d'un punt de vista global i relacionat amb la seva funció social. S'analitza la intervenció de l'empresa en la societat com a generadora de riquesa, però també s'atén la responsabilitat social i el creixement de les empreses multinacionals i el paper de les petites i mitjanes empreses com a generadores d'ocupació.

Els cinc blocs restants fan referència a les diferents àrees funcionals de l'empresa. D'aquesta manera, el tercer i el quart bloc tracten de l'organització de l'empresa, els aspectes relatius a la direcció, la planificació i la presa de decisions, incloent-hi la gestió del factor humà. També es considera l'organització de la producció i la seva rendibilitat. El cinquè i el sisè bloc presenten la gestió de la informació que l'empresa genera, tant en el sentit comercial com en l'empresarial, derivat de les obligacions comptables i fiscals de l'empresa. El darrer bloc introdueix la valoració dels projectes d'inversió i el seu finançament.

Orientacions metodològiques

Mètodes i propostes didàctiques

La metodologia que s'hauria de seguir per impartir la matèria d'economia de l'empresa ha de tenir present el món econòmic i empresarial actual, i ha de fer constants referències a la realitat de les Illes Balears, sense oblidar-nos de donar-hi l'enfocament interdisciplinari que posi l'economia de l'empresa dins un context sociològic, polític i històric.

La diversitat d'alumnes i la varietat de continguts que s'han d'impartir aconsellen emprar una àmplia gamma d'estratègies didàctiques, que combinin les expositives i les d'indagació. El major o menor grau d'ajuda pedagògica del professor dependrà, en gran mesura, dels coneixements previs de l'alumne i del tipus de contingut que s'hagi de tractar.

Les estratègies expositives són útils per promoure aprenentatges significatius i consisteixen a presentar, oralment o per escrit, els continguts estructurats de forma clara i coherent i de manera que connectin amb els coneixements de partida dels alumnes. Aquestes estratègies serien adequades en la fase d'introducció de la matèria amb la finalitat d'oferir a l'alumne una visió global i integradora. Els esquemes i els mapes conceptuals són un recurs molt útil per als professors quan fan activitats expositives. Alguns dels continguts que es poden abordar amb

estratègies expositives són els relatius al subsistema economicofinancer o a tècniques d'investigació comercial.

Altres continguts de la matèria es poden aprendre mitjançant l'ús d'estratègies d'indagació. Aquests són els relacionats amb el marc extern de l'empresa, l'organització i la planificació empresarial. Les estratègies d'indagació plantegen a l'alumne situacions que l'estimulin a reflexionar i a posar en joc les seves idees, conceptes i formes d'explicar els fets econòmics. Mitjançant aquestes estratègies es possibilita que els alumnes s'aproximin a situacions reals noves i/o problemàtiques que els permetran aplicar coneixements ja adquirits per fer nous aprenentatges, així com la possibilitat d'oferir respostes creatives a la solució de problemes. Tot això contribueix a fomentar l'autonomia en la feina dels alumnes, així com a crear un clima d'interrelacions a l'aula. Hi ha una tipologia variada d'activitats que poden ser més o menys concretes o aplicables a situacions diferents. Les activitats d'ensenyament i aprenentatge que es duguin a terme amb els alumnes han de ser prèviament planificades i seqüenciades, s'han d'adaptar al tipus de contingut que es vol ensenyar i han de ser tan diverses com sigui possible perquè resultin més motivadores. Entre les possibles activitats que podem fer destacam les següents: els treballs monogràfics, les entrevistes i enquestes, l'anàlisi de situacions i la resolució de problemes, la lectura crítica i raonada de textos de naturalesa empresarial, l'aprenentatge cooperatiu, la utilització de programes de simulació per ordinador, els jocs de rol en què els estudiants poden situar-se davant un problema determinat amb una perspectiva i un punt de vista diferent del que els és habitual, les visites a empreses i institucions d'interès econòmic i social, l'elaboració d'un diccionari de termes empresarials...

Per tot això, la metodologia més adient és una metodologia oberta i flexible; oberta en el sentit de permetre modificar la programació durant el procés de posada en pràctica, i flexible per permetre adaptar l'ensenyament segons les característiques i el ritme d'aprenentatge (individualització) dels alumnes que componen la nostra aula, i preveure d'aquesta manera l'atenció a la diversitat.

Recursos didàctics

Els criteris en la selecció de recursos didàctics i la forma d'utilitzar-los constitueixen un factor bàsic per afavorir una actuació docent coherent. És molt important fer una bona selecció de materials que siguin variats i suggerents, per afavorir la feina

autònoma dels alumnes i l'ensenyament dels diferents tipus de continguts que s'han d'impartir.

Els llibres de text constitueixen un material útil per a la pràctica educativa; tanmateix, és convenient que es combinin amb altres materials de distintes característiques, com llibres de consulta, anuaris, publicacions especialitzades... La utilització d'aquests recursos requereix la creació d'una biblioteca d'aula que reuneixi aquesta diversitat de materials.

Un altre recurs molt valuós són els materials de feina preparats pel professor: apunts, esquemes o mapes conceptuals, qüestionaris breus, casos pràctics... Tot això requereix un esforç molt important del professor, però resulten molt útils perquè permeten l'aplicació dels continguts treballats, l'exploració de les idees prèvies...

El material audiovisual constitueix una bona ajuda per comprendre temes i conceptes complexos a partir de situacions. La utilització d'aquest recurs no s'ha de convertir en una simple visualització d'aquest material, sinó que ha d'anar precedida d'una introducció i s'ha de finalitzar amb unes conclusions.

Un altre recurs imprescindible és el suport constant de la premsa diària i l'especialitzada per afrontar els problemes empresarials d'actualitat amb els coneixements adquirits. La diversitat d'informació que se'ns presenta permet analitzar i contrastar informacions diferents o complementàries sobre els mateixos fets.

Distribució espai-temps. Tipologia d'agrupaments

L'organització de l'espai de l'aula i la constitució de grups són aspectes relacionats. Hi ha determinades activitats que exigeixen una feina individual que permeti la reflexió de l'alumne i el suport didàctic del professor de forma individualitzada.

En altres moments del procés és convenient organitzar les activitats en petits grups que permetin l'intercanvi de punts de vista i opinions entre els alumnes, que pot afavorir la cooperació i la cohesió entre ells.

Per a determinades activitats col·lectives de posada en comú, col·loquis, debats..., seria adequada una organització del grup classe que permeti als alumnes conèixer i valorar punts de vista diferents mitjançant les exposicions de la resta dels companys.

L'organització del temps és un altre factor que cal considerar quan s'han de decidir els terminis o la durada de les activitats. S'ha de tenir en compte el ritme d'aprenentatge dels alumnes per evitar situacions d'ansietat en la realització de les tasques, que obstaculitzen el procés d'aprenentatge i deteriorenen l'ambient de l'aula.

Tractament disciplinari

Avui en dia és imprescindible donar a l'estudi de l'economia de l'empresa un enfocament interdisciplinari que la posi dins un context sociològic, polític i històric.

La matèria d'economia de l'empresa enllaça de manera especial amb els continguts de la matèria d'economia, ja que ambdues serveixen per analitzar les activitats econòmiques, encara que ho fan sota dos prismes diferents. Les característiques del mercat en què l'empresa opera, l'anàlisi dels costos empresarials, el context global de l'economia, la incidència de la inflació o del creixement en les decisions d'inversió són continguts de la matèria d'economia que contextualitzen i completen la visió dels problemes empresarials. L'estudi de les decisions de l'empresa no es pot deslligar del comportament del mercat en conjunt, les variables macroeconòmiques o altres aspectes globals de l'economia mundial.

D'altra banda, aquesta matèria es basa en les capacitats desenvolupades i en els coneixements adquirits en altres àrees com les matemàtiques aplicades a les ciències socials, relacionats amb l'anàlisi i tractament de dades que permetin la presa de decisions, i la geografia, pel que fa als processos de mundialització i els desequilibris territorials, l'anàlisi de les activitats econòmiques i la seva repercussió social i ambiental.

Avaluació

L'avaluació és un dels instruments fonamentals del procés d'ensenyament-aprenentatge, mitjançant el qual es pretén valorar què passa a l'aula i per què passa, analitzant en cada moment les desviacions que es produeixen entre el que s'ha planificat o programat i la pràctica educativa.

El professor ha d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pràctica docent.

Les activitats d'avaluació s'han de concebre com una continuació de les activitats d'aprenentatge que els alumnes han fet, per la qual cosa hi han d'estar connectades i no s'han de reduir a la realització d'unes proves determinades.

Les tècniques d'avaluació han de ser diverses, ja que han de permetre contemplar l'aprenentatge dels alumnes en tots els seus vessants.

En el procés general d'avaluació hem de preveure tres fases:

- Avaluació inicial, com a anàlisi dels coneixements previs dels alumnes abans de començar nous blocs de continguts. Aquests coneixements s'han de tenir en compte per planificar l'ajuda pedagògica que els permeti adquirir els nous continguts.
- Avaluació formativa, que s'ha de desenvolupar durant el curs i es va nodrint de la mateixa reflexió del docent sobre la seqüència ensenyament-aprenentatge. Així, ha d'anir modulant el nivell i la durada dedicada als diferents continguts i també ha de revisar i ajustar el nivell de les activitats.
- Pel que fa a l'avaluació sumatòria, es proposa un plantejament de diferents tipologies d'activitats a l'aula com a instrument de control dels aprenentatges dels alumnes basades, a banda dels resultats i l'evolució de les activitats formatives, en activitats que permetin una visió aplicada dels continguts a la resolució i la reflexió sobre casos i problemes, a l'elaboració de dossiers breus i a l'exposició i la defensa de projectes o altres propostes semblants. Aquests instruments permeten valorar el procés de maduració personal dels alumnes i respecte de la disciplina que, en definitiva, constitueix la base de la formació integral dels alumnes. És necessari, doncs, que les qüestions i les activitats que es plantegin suposin la interrelació de conceptes, l'aplicació a situacions reals, la interpretació de dades extretes de l'actualitat...

A més de les fases generals del procés d'avaluació, s'han de tenir en compte l'autoavaluació i l'avaluació cooperativa, especialment pel que fa a l'avaluació de la feina en equip, i aconseguir, d'aquesta manera, fer participants els alumnes del seu propi procés d'aprenentatge.

El paper dels docents

A l'escola del segle XXI, el paper dels professors ha canviat. Ja no són uns simples transmissors de continguts, sinó que són uns coparticipants en el procés d'aprenentatge dels alumnes, són els qui guien els alumnes a organitzar, seleccionar, valorar i compartir la informació que obtenen per si mateixos.

L'alumne s'ha de convertir en el protagonista de l'educació. S'han de crear estils i atmosferes d'aprenentatge en què siguin els alumnes els qui generin processos i puguin mostrar als altres alumnes, al professor i a la comunitat què han descobert i après. Per això, el professor ha de potenciar les estratègies d'indagació i fer que l'alumne es torni crític amb el coneixement acumulat, posar-lo en qüestió i plantejar dubtes, per aconseguir desenvolupar les seves capacitats de crear nous coneixements a partir de la seva pròpia pràctica.

Participació de les famílies

Les famílies són un recurs imprescindible per participar en l'educació dels alumnes, no sols dins l'àmbit familiar, sinó també en l'àmbit escolar. Els pares acompanyen, comparteixen i donen suport als fills en el seu desenvolupament i aprenentatge.

Per dur a terme la tasca docent, ens hem de basar en la informació rellevant que ens aporten les fonts del currículum, entre les quals hi ha la font sociològica, la qual ens dóna, entre altres, informació sobre el medi en què els alumnes estan immersos. La família és el medi social més proper a l'alumne. Així, és evident la importància que té el contacte i el coneixement de les famílies per a la nostra tasca docent.

Hem d'entendre la participació de les famílies des de dues perspectives diferents: una d'individual com a pares d'un alumne concret (formació-informació), i una altra de col·lectiva, col·laborant en la gestió, l'organització o la participació en determinades activitats (tallers, xerrades, sortides...).

Contribució de l'assignatura al desenvolupament de les competències

L'economia de l'empresa contribueix a l'adquisició de les competències clau del batxillerat.

La competència en comunicació lingüística fa referència a la utilització del llenguatge en contextos propis de ciutadans adults com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, interpretació i comprensió de la

realitat, la construcció i comunicació del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta. Els continguts de la matèria, la seva forta interrelació amb l'entorn, la necessitat de debatre i contrastar opinions sobre els desajusts existents en l'activitat empresarial i el seu entorn o bé sobre l'èxit de determinades estratègies empresarials contribueixen al desenvolupament d'aquesta competència. En totes les activitats, cal dominar les eines del llenguatge oral i escrit, el vocabulari específic, l'elaboració i l'organització del discurs i l'ús d'eines tecnològiques de suport a la comunicació, l'originalitat i l'empatia, destreses presents en altres matèries del batxillerat però aplicades en aquest cas al coneixement del món de l'empresa.

Quant a la competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia, és evident que l'estudi de l'economia de l'empresa contribueix a l'adquisició d'aquestes competències, ja que de cada vegada més el món de l'empresa es mou dins paràmetres científics, per la qual cosa l'econometria i les matemàtiques aplicades a les ciències socials són un instrument fonamental per assolir-ho. D'aquesta manera, en l'anàlisi de qualsevol fenomen relacionat amb el món empresarial és necessària l'habilitat per interpretar informacions, dades i argumentacions, i demostrar un esperit crític en l'observació i en l'anàlisi sistemàtica de la realitat.

La competència digital en la matèria d'economia de l'empresa s'assoleix en la mesura que la presa de decisions empresarials reposa en el tractament, l'anàlisi i la presentació de la informació. Totes les àrees funcionals de l'empresa desenvolupen l'activitat per mitjà de l'anàlisi de dades quantitatives: les xifres de vendes, les estadístiques dels estudis de mercat, el càlcul d'un full de salari, l'estudi dels costos empresarials, l'anàlisi de projectes d'inversió o l'anàlisi dels comptes anuals d'una empresa. Tots aquests processos requereixen capacitats d'organització i sistematització de la informació, tractament mitjançant càlculs matemàtics i estadístics, ús d'eines informàtiques i de xarxes virtuals per arribar a unes conclusions que permetin la presa d'una decisions encertades i responsables. Així mateix, aquesta competència també es manifesta en la capacitat d'adaptació a nous models de feina, l'organització o la comunicació com a conseqüència dels canvis tecnològics constants, així com la disposició a un reciclatge constant en l'ús de les tecnologies. D'altra banda, també obre el debat sobre l'ètica en l'ús de la informació obtinguda per l'empresa i el difús límit entre els objectius empresarials i la privacitat de les persones, així com la confusió informativa de determinades

comunicacions que pretenen mostrar una imatge interessada o deformada dels seus productes o serveis.

La competència d'aprendre a aprendre s'adquireix mitjançant el desenvolupament d'estratègies en la resolució de problemes pràctics. L'estudi de l'economia de l'empresa implica la curiositat de plantejar-se preguntes, identificar i gestionar la diversitat de respostes possibles utilitzant diverses estratègies i metodologies que permetin afrontar la presa de decisions de manera racional i crítica. A més, exigeix habilitats per obtenir informació i per transformar-la en coneixement propi, relacionant i integrant la nova informació amb els coneixements previs i amb la pròpia experiència personal, tractant de saber aplicar els nous coneixements i capacitats en situacions similars i contextos diversos.

L'estudi de l'economia de l'empresa contribueix a la consciència i les expressions culturals des de la consideració del coneixement com la manera que té la societat de produir, intercanviar i créixer econòmicament com a contribució al desenvolupament cultural. Les diferents maneres d'organitzar la producció al llarg de la història han contribuït al patrimoni cultural de la humanitat. Les distintes fases històriques s'han correspost amb situacions i sistemes organitzatius de l'activitat empresarial diferents i amb diferents maneres de resoldre els seus problemes.

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor fa referència a la capacitat de triar amb criteri propi, d'imaginar projectes i de dur endavant les accions necessàries per desenvolupar les opcions i plans personals adquirint autonomia i responsabilitat en la presa de decisions i consciència de les conseqüències dels seus actes. L'economia de l'empresa ajuda a l'adquisició d'aquesta competència perquè cerca transformar les idees en accions, és a dir, proposar-se objectius i planificar i dur a terme projectes, elaborant els plantejaments previs o noves idees, cercant solucions. És palesa la necessitat que té el mercat laboral de professionals amb sentit d'iniciativa i esperit emprenedor per a empreses que operen en entorns i mercats canviants que requereixen contínues adaptacions i reformulacions de les tasques. Igualment, la construcció d'equips de feina, els lideratges i l'empatia esdevenen imprescindibles en les estructures organitzatives i formen part del capital humà empresarial, que sovint esdevé un dels factors estratègics que motiva l'èxit.

Les competències socials i cíviques fan possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, conviure i exercir la ciutadania democràtica en un societat plural. L'estudi de l'economia de l'empresa ofereix l'oportunitat de conèixer millor el

funcionament i l'organització de les unitats empresarials de l'entorn immediat i també el món globalitzat.

Objectius específics

La matèria d'economia de l'empresa en el batxillerat té els objectius següents:

1. Identificar la naturalesa, les funcions i les principals característiques dels diferents tipus d'empreses més representatives de les Illes Balears, de l'Estat espanyol i de la resta del món.
2. Analitzar les actuacions que duen a terme les empreses per assolir els seus objectius i les seves interrelacions amb l'entorn. Elaborar judicis o criteris personals sobre els efectes positius i negatius que poden tenir, defensant els seus punts de vista amb autonomia i amb respecte per altres opinions.
3. Valorar la incidència de l'activitat empresarial en la qualitat de vida de les persones, la distribució de la riquesa i l'esgotament dels recursos naturals, prenent consciència de la necessitat de la sostenibilitat de l'activitat productiva i de l'ètica empresarial. Identificar factors de limitació o desigualtat per causa del gènere o per altres causes en l'activitat empresarial i conèixer possibles mesures correctores.
4. Identificar les àrees funcionals de l'empresa, la funció que desenvolupen i les relacions internes, quantificant-ne la dependència externa, per comprendre i analitzar el món productiu que ens envolta i resoldre els problemes que se'n deriven.
5. Interpretar i valorar de manera general les decisions de les empreses en les estratègies de creixement, internacionalització i localització, i considerar el paper de les petites i mitjanes empreses en el context d'una economia globalitzada.
6. Interpretar la gestió dels recursos humans com una oportunitat de generar avantatges competitius de l'empresa a través de la gestió del capital humà, de les relacions i la motivació dins l'empresa i de la resolució de conflictes.
7. Reconèixer la importància de la recerca i la innovació com a motors del canvi tecnològic, la millora competitiva i el progrés econòmic i social en un món globalitzat.
8. Analitzar les polítiques de màrqueting que fan les empreses identificant els destinataris, interpretant les diverses estratègies possibles, valorant l'impacte sobre el comportament dels consumidors i manifestant iniciativa i creativitat en el disseny de propostes pròpies.
9. Obtenir, registrar, seleccionar i interpretar la informació comptable de les empreses, detectar els desequilibris econòmics i financers i proposar mesures

correctores, valorant la importància de la seva fiabilitat en relació amb la gestió, les garanties davant persones terceres i la responsabilitat fiscal.

10. Utilitzar els mitjans i les tecnologies de la informació i la comunicació com a eina quotidiana d'obtenció, tractament, selecció i anàlisi d'informació empresarial, verificant-ne la fiabilitat i aplicant-la a la presa de decisions empresarials.

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

BLOC 1. L'EMPRESA
Continguts
L'empresa i l'empresari. Classificació, components, funcions i objectius de l'empresa. Anàlisi del marc jurídic que regula l'activitat empresarial. Funcionament i creació de valor. Interrelacions amb l'entorn econòmic i social. Característiques de les empreses de cada sector econòmic de les Illes Balears. Valoració de la responsabilitat social i mediambiental de l'empresa.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
1. Descriure i interpretar els diferents elements de l'empresa, les classes d'empreses, les funcions que duen a terme en l'economia i les diferents formes jurídiques que adopten i relacionar cada una de les formes jurídiques amb les responsabilitats legals dels propietaris i gestors i les exigències de capital. <i>1.1. Distingeix les diferents formes jurídiques de les empreses i les relaciona amb les exigències de capital i les responsabilitats establertes per a cada tipus.</i> <i>1.2. Valora les formes jurídiques d'empreses més apropiades en cada cas segons les característiques concretes aplicant el raonament sobre classificació de les empreses.</i> <i>1.3. Analitza, per a un determinat cas pràctic, els diferents criteris de classificació d'empreses: la naturalesa de l'activitat que desenvolupen, la dimensió que tenen, el nivell tecnològic que assoleixen, el tipus de mercat en el qual operen, la fórmula jurídica que adopten, el caràcter públic o privat que presenten.</i> 2. Identificar i analitzar els trets principals de l'entorn en el qual l'empresa desenvolupa l'activitat i explicar, a partir d'aquests trets, les diferents estratègies i decisions adoptades i les possibles implicacions socials i mediambientals de l'activitat. <i>2.1. Identifica els diferents tipus d'empreses i empresaris que actuen al propi entorn, així com la forma en què es relacionen amb el seu àmbit més proper.</i> <i>2.2. Analitza la relació entre empresa, societat i medi ambient. Valora els efectes, positius i negatius, de les actuacions de les empreses en els àmbits social i mediambiental.</i>

2.3. *Analitza l'activitat de les empreses com a element dinamitzador i de progrés i valora el fet que creïn valor per a la societat i per als ciutadans.*

BLOC 2. DESENVOLUPAMENT DE L'EMPRESA

Continguts

Localització i dimensió empresarial.

Anàlisi dels factors que determinen la dimensió i la localització de les empreses dels diferents sectors econòmics de les Illes Balears.

Estratègies de creixement intern i extern.

Consideració de la importància de les petites i mitjanes empreses i les seves estratègies de mercat.

Internacionalització, competència global i tecnologia.

Identificació dels aspectes positius i negatius de l'empresa multinacional.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Identificar i analitzar les diferents estratègies de creixement i les decisions preses per les empreses considerant les característiques del marc global en el qual actuen.

1.1. *Descriu i analitza els diferents factors que determinen la localització i la dimensió d'una empresa i valora la transcendència futura per a l'empresa de les decisions preses.*

1.2. *Valora el creixement de l'empresa com a estratègia competitiva i relaciona les economies d'escala amb la dimensió òptima de l'empresa.*

1.3. *Explica i distingeix les estratègies d'especialització i diversificació.*

1.4. *Analitza les estratègies de creixement intern i extern a partir de supòsits concrets.*

1.5. *Examina el paper de les petites i mitjanes empreses al nostre país i valora les seves estratègies i formes d'actuar, així com els avantatges i els inconvenients que presenten.*

1.6. *Descriu les característiques i les estratègies de desenvolupament de l'empresa multinacional i valora la importància de la responsabilitat social i mediambiental.*

1.7. *Estudia i analitza l'impacte de la incorporació de la innovació i de les noves tecnologies en l'estratègia de l'empresa i el relaciona amb la capacitat per competir de forma global.*

2. Analitzar la situació de les multinacionals i de les petites i mitjanes empreses espanyoles i de les Illes Balears en una economia global.

BLOC 3. ORGANITZACIÓ I DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

Continguts

La divisió tècnica de la feina i la necessitat d'organització en el mercat actual.

Funcions bàsiques de la direcció.

Planificació i presa de decisions estratègiques.

Aspectes que cal considerar per a la planificació estratègica de les empreses de les Illes Balears.

Disseny i anàlisi de l'estructura de l'organització formal i informal.

La gestió dels recursos humans i la incidència que té en la motivació.

Els conflictes d'interessos i les vies de negociació.

Anàlisi i avaluació de les característiques del factor humà i la gestió d'aquest a les empreses de les Illes Balears.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Explicar la planificació, l'organització i la gestió dels recursos d'una empresa i valorar les possibles modificacions que s'han de dur a terme segons l'entorn en el qual desenvolupa l'activitat i els objectius plantejats.

1.1. Reflexiona sobre la divisió tècnica de la feina en un context global d'interdependència econòmica i la valora.

1.2. Descriu l'estructura organitzativa, l'estil de direcció, els canals d'informació i comunicació, el grau de participació en la presa de decisions i l'organització informal de l'empresa.

1.3. Identifica la funció de cada una de les àrees d'activitat de l'empresa —aprovisionament, producció i comercialització, inversió i finançament, recursos humans i administració— i la manera com s'interrelacionen.

1.4. Analitza l'organització de les empreses de l'entorn més proper, n'identifica els avantatges i els inconvenients, hi detecta els problemes que s'han de solucionar i descriu propostes de millora.

1.5. Aplica els seus coneixements a una organització concreta, hi detecta els problemes i proposa millores.

1.6. Valora la importància dels recursos humans en una empresa i analitza diferents maneres de gestionar-los i de relacionar la motivació amb la productivitat.

BLOC 4. LA FUNCIO PRODUCTIVA

Continguts

Procés productiu, eficiència i productivitat.

La recerca, el desenvolupament i la innovació (R+D+I) com a elements clau per al canvi tecnològic i la millora de la competitivitat empresarial.

Costs: classificació i càlcul dels costos a l'empresa.

Càlcul i interpretació del límit de rendibilitat de l'empresa.

Els inventaris de l'empresa i els seus costos. Models de gestió d'inventaris.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Analitzar diferents processos productius des de la perspectiva de l'eficiència i la productivitat i reconèixer la importància de l'R+D+I.

1.1. Elabora càlculs de la productivitat de diferents factors, interpreta els resultats obtinguts i coneix els mitjans i les alternatives de millora de la productivitat en una empresa.

1.2. Analitza i valora la relació existent entre la productivitat i els salaris dels treballadors.

1.3. Valora la relació entre el control d'inventaris i la productivitat i l'eficiència en una empresa.

1.4. Reflexiona sobre la importància, per a la societat i per a l'empresa, de la recerca i la

innovació tecnològica en relació amb la competitivitat i el creixement.

2. Determinar l'estructura d'ingressos i costos d'una empresa i calcular-ne el benefici i el límit de rendibilitat a partir d'un supòsit plantejat.

2.1. *Diferencia els ingressos i els costos generals d'una empresa, n'identifica el benefici o la pèrdua generats al llarg de l'exercici econòmic i aplica raonaments matemàtics per interpretar resultats.*

2.2. *Calcula els diferents tipus de costos, ingressos i beneficis d'una empresa i els representa gràficament.*

2.3. *Reconeix el límit de vendes necessari per a la supervivència de l'empresa.*

2.4. *Analitza els mètodes d'anàlisi cost-benefici i cost-efectivitat com a mètodes de mesurament i avaluació i com a ajuda per prendre decisions.*

3. Descriure els conceptes fonamentals del cicle d'inventari i emprar els models de gestió.

3.1. *Identifica els costos que genera el magatzem i resol casos pràctics sobre el cicle d'inventari.*

3.2. *Valora les existències al magatzem mitjançant diferents mètodes.*

BLOC 5. LA FUNCIÓ COMERCIAL DE L'EMPRESA

Continguts

Concepte de *mercat* i classes.

Tècniques de recerca de mercats.

Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats.

Variables del màrqueting mix i elaboració d'estratègies.

Estratègies de màrqueting i ètica empresarial.

Aplicació de les tecnologies més avançades al màrqueting.

Interès per conèixer estratègies de màrqueting utilitzades per empreses de les Illes Balears.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Analitzar les característiques del mercat i explicar, d'acord amb aquestes característiques, les polítiques de màrqueting aplicades per una empresa davant diferents situacions i objectius.

1.1. *Caracteritza un mercat segons diferents variables, com per exemple el nombre de competidors i el producte venut.*

1.2. *Identifica, i adapta a cada cas concret, les diferents estratègies i enfocaments de màrqueting.*

1.3. *Interpreta i valora estratègies de màrqueting i incorpora a la valoració consideracions de caràcter ètic, social i ambiental.*

1.4. *Comprèn i explica les diferents fases i etapes de la recerca de mercats.*

1.5. *Aplica criteris i estratègies de segmentació de mercats a diferents casos pràctics.*

1.6. *Analitza i valora les oportunitats d'innovació i transformació amb el desenvolupament de*

la tecnologia més actual aplicada al màrqueting.

BLOC 6. LA INFORMACIÓ A L'EMPRESA

Continguts

Obligacions comptables de l'empresa.
La composició del patrimoni i la valoració d'aquest.
Els comptes anuals i la imatge fidel.
Elaboració del balanç i el compte de pèrdues i guanys.
Anàlisi i interpretació de la informació comptable.
La fiscalitat empresarial.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Identificar les dades més rellevants del balanç i del compte de pèrdues i guanys, explicar-ne el significat, diagnosticar la situació a partir de la informació obtinguda i proposar mesures per millorar-la.
 - 1.1. *Reconeix els diferents elements patrimonials i la funció que tenen assignada.*
 - 1.2. *Identifica i gestiona correctament els béns, els drets i les obligacions de l'empresa en masses patrimonials.*
 - 1.3. *Interpreta la correspondència entre inversions i el finançament d'aquestes.*
 - 1.4. *Detecta, mitjançant la utilització de proporcions, possibles desajusts en l'equilibri patrimonial, la solvència i el palanquejament de l'empresa.*
 - 1.5. *Proposa mesures correctores adequades en cas que es detectin desajusts.*
 - 1.6. *Reconeix la importància del domini de les operacions matemàtiques i els procediments propis de les ciències socials com a eines que faciliten la solució de problemes empresarials.*
 - 1.7. *Reconeix la conveniència d'un patrimoni equilibrat.*
 - 1.8. *Valora la importància de la informació en la presa de decisions.*
2. Reconèixer la importància de complir les obligacions fiscals i explicar els diferents impostos que afecten les empreses.
 - 2.1. *Identifica les obligacions fiscals de les empreses segons l'activitat i descriu el funcionament bàsic dels impostos i les principals diferències que hi ha entre aquests. Valora l'aportació que suposa la càrrega impositiva a la riquesa nacional.*

BLOC 7. LA FUNCIÓ FINANCERA

Continguts

Estructura econòmica i financera de l'empresa.
Concepte d'*inversió* i classes.
Valoració i selecció de projectes d'*inversió*.
Recursos financers de l'empresa.
Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i extern.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Valorar diferents projectes d'*inversió* i justificar raonadament la selecció de

l'alternativa més avantatjosa, i diferenciar les possibles fonts de finançament en un determinat supòsit i raonar l'elecció més adequada.

1.1. Coneix i enumera els mètodes estàtics (termini de recuperació) i dinàmics (criteri del valor actual net i criteri de la taxa interna de rendibilitat) per seleccionar i valorar inversions.

1.2. Explica les possibilitats de finançament de les empreses i diferencia el finançament extern i l'intern, a curt i a llarg termini, així com el cost de cada possibilitat i les implicacions que tenen en la marxa de l'empresa.

1.3. Analitza, en un supòsit concret de finançament extern, les diferents opcions possibles, els costos que tenen i les variants d'amortització.

1.4. Analitza i avalua, a partir d'una necessitat concreta, les diferents possibilitats que tenen les empreses de recórrer al mercat financer.

1.5. Valora les fonts de finançament de l'empresa, tant externes com internes.

1.6. Analitza i descriu les opcions financeres que s'adapten millor a un cas concret de necessitat financera.

1.7. Aplica els coneixements tecnològics a l'anàlisi i a la resolució de supòsits.